

Čís. 10636.

§ 10 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák. vztahuje se i na terminové obchody s obilím uzavřené na cizozemské burse.

(Rozh. ze dne 21. března 1931, Rv I 472/30).

Žalující anglická firma provozovala k příkazu žalované tuzemské firmy pro ni terminové obchody s obilím na chicagské burse. Žalobu o zaplacení pohledanosti z těchto obchodů oba nižší soudy zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Odvolací důvod nesprávného právního posouzení věci jest podle obsahu odvolání omezen jen na otázku, jak jest vykládati § 10 zákona ze dne 4. ledna 1903 čís. 10 ř. zák., který odvolatelka pokládá za zákon rámcový, mající na zřeteli jen obchody, jež mají býti realizovány v tuzemsku. Odvolací soud nepokládá tento omezující výklad zákona za správný, a to nejen proto, že ono ustanovení zní zcela povšechně, nerozeznávajíc mezi obchody uzavíranými v tuzemsku a v cizině, nýbrž i proto, že oba zákonodárné sbory, jakž i odvolání uvádí, dřívější užší doslov tohoto ustanovení ve vládním návrhu nahradily nynějším všeobecným doslovem v úmyslu, by bylo postiženo zákazem terminových obchodů i obchodování mimobursovni, a že není příčiny ku předpokladu, že bylo záměrem zákonodárců, čeliti jen tuzemským mimobursovni obchodům, ponechati však účastníkům možnost, by obcházelí zákonný zákaz úmluvou, že obchod má býti realizován v cizině. Doslov zákazu jest tak jasný, že nepřipouští výklad, že zákon předpokládal, že zákaz § 10 má nabýti účinnosti teprve, až bude novým zákonným předpisem proveden, že tudíž šlo o zákon rámcový. Tomuto výkladu není nijak na závalu, že další ustanovení zákona čís. 10/1903 týkají se jen tuzemských burs, neboť tuzemské zákonodárství nemůže vůbec upravovati organizaci a poměry burs jiných než tuzemských. Poněvadž odvolací soud shledává výklad citovaného ustanovení, jak jej první soud podal, správným, nelze žalobkyni přiznati ani právo, by pro sebe odvozovala nároky ze smlouvy ve smyslu § 879 obč. zák. nicotné, kterou ve vlastním jméně podle čl. 360 obč. zák. uzavřela jako komisionářka, a jest uznati zamítnutí žalobního nároku za správné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatelka napadá rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení věci (čís. 4 § 503 c. ř. s.), leč neprávem, neboť odvolací soud posoudil věc po právní stránce úplně správně a ve shodě s dávno ustáleným a důsledným rozhodováním tohoto nejvyššího soudu (srovnej rozh. sb. n. s. čís. 6124, 6971, 7490, 8349). Dovolací soud neshledává příčiny, by se od něho odchýlil. Komentář Stauba-Piska k obchodnímu zákoníku, jehož se žalobkyně dovolává, zastává ovšem opačný názor, přes to však již bývalý nejvyšší soud ve Vídni vyslovil a odůvodnil právní názor, že se § 10 zákona ze dne 4. ledna 1903 čís. 10 ř. zák.

vztahuje i na terminové obchody s obilím uzavřené na cizozemské burse (Zentralblatt 1907 čís. 23), kterýžto názor jest hájen i v literatuře (viz Gerichtszeitung 1903 str. 49 a násl.), a jež schvaluje i tento nejvyšší soud. Pokud se týká ryze hospodářského hlediska, obzvláště asociálního rázu terminových obchodů s obilím a neblahého vlivu i cizozemských takových obchodů na tuzemské hospodářství, stačí dovola- telku poukázati na vysvětlivky k vládní osnově řečeného zákona.

Čís. 10637.

Společnosti s r. o. (zák. ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.).

I jednatelé společnosti s r. o. ustanovení ve společenské smlouvě na dobu jich společenského poměru, mohou býti kdykoliv odvoláni.

Změní-li společníci pozdějším usnesením ustanovení společenské smlouvy co do osoby jednatele, vykonavše novou volbu, není toto usne- sení změnou společenské smlouvy, nýbrž jest jen výronem smluvního oprávnění; stačí tu prostá většina, aniž se vyžaduje notářské osvědčení.

(Rozh. ze dne 21. března 1931, Rv I738/30).

Společnost s r. o. tvořili Josef H., Jaroslav H. a Jan H. Jednatel společnosti byl od roku 1921 Josef H., jenž byl na valné hromadě spo- lečnosti dne 28. června 1929 hlasy Jaroslava H-a a Jana H-a jednateleství zbaven a jednatelem byl ustanoven Jaroslav H. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se Josef H. na společnosti, by bylo uznáno právem, že usne- sení valné hromady žalované společnosti ze dne 28. června 1929, jímž byl žalobce jednateleství zbaven pokud se týče z jednateleství odvolán a jímž byl ustanoven jednatelem Jaroslav H., prohlašuje se neplatným a že se zároveň prohlašuje neplatným i zápis změn v rejstříku ve smyslu usnesení valné hromady. Žalobu odůvodňoval Josef H. tím, že byl zřízen za jednatele na dobu trvání společenského poměru, že jest odnětí jed- nateleství změnou společenské smlouvy, k níž se vyžaduje podle §§ 49 a 50 zák. čís. 58/1906 ř. zák. většiny tříčtvrtinové, notářského osvědčení usnesení, k zápisu do rejstříku se vyžaduje podle § 51 cit. zák., by usne- sení bylo notářsky osvědčeno i to, že platným způsobem přišlo k místu, že však hlasovali dva společníci proti jednomu společníku a že jest proto usnesení to neplatné a neodpovídá předpisu § 49 a 51 zák. o povinném notářském osvědčení. **Procesní soud** první stolice žalobu zamítl. **Důvody:** Rozhodující jest jen, zda při valné hromadě dne 16. prosince 1921 bylo usneseno, že žalobce bude jednatelem po celou dobu svého členství. V tomto směru běže soudní dvůr na základě ne- přisežné výpovědi zákonných zástupců žalované strany za zjištěno, že při valné hromadě dne 16. prosince 1921 nebyl žalobce zvolen za jed- natele na dobu svého členství v žalované společnosti, nýbrž byl zvolen jednatelem do odvolání, totiž, že jeho ustanovení za jednatele může býti usnesením ostatních společníků odvoláno, všichni tři společníci, žalobce i oba žalovaní na otázku právního zástupce, listinu sepisujícího, notáře T-a, zda je jim to známo, přisvědčili, že jest jim to známo. Poněvadž